

„Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli!“

Predstaviva si danes, dragi prijatelj, prav živo, da tega blagra ni zaklical kak človek, ampak da je prišel iz ust Sina božjega, ki je sam dal najlepši zgled krotkosti in potrpežljivosti, ko je visel na križu in tam postal Kralj vseh trpečih.

Sam nam hoče s tem reči, da je za vsako veliko delo potrebna potrpežljivost, t. j. vztrajno in tiho čakanje, mirna in gotova moč volje in zupanja v Boga in da z naše strani ne dosežemo ničesar s silo, toda s tiho potrpežljivostjo in vztrajnostjo lahko dosežemo res velike reči.

Mirna potrpežljivost —; pogledj veliki in močni hrast! Koliko časa je trajalo, preden je iz neznanega želoda zrastel hrast, to veliko drevo. Kolikim nevarnostim je bil izpostavljen vsa ta leta! Koliko viharjev je prestal, koliko bliskov je morebiti udarilo vanj! Kako globoko je pognal svoje korenine, da je z njimi zajemal moči, ki jih je rabil za svojo rast! Saj je znano, da one rastline, ki z veliko naglico rastejo in se razvijajo, prav tako naglo tudi usahnejo; v njih se nabira voda mesto moči, ki je potrebna za rast.

Vztrajna potrpežljivost —; koliko vztrajnega dela je bilo treba, da je človeštvo iz prvotnega divjaškega stanja prišlo do današnje omike. — In kako številni so še dandanes padci v staro divjaštvo tam, kjer ni vztrajne moči, kjer vlada le kratkovidna slabost. In pomisliva: koliko vztrajne potrpežljivosti mora imeti Bog s človekom, ki ga je poklical, naj bi gospodaril na zemlji.

Koliko potrpežljivosti je treba, da nastane iz malega otroka — mož, ko-

liko velike, mirne, vztrajne potrpežljivosti matere, staršev, vzgojiteljev, učiteljev.

Dosledna potrpežljivost —; koliko časa je trajalo, da se je ustalilo v svetu novo, ki ga je Kristus prinesel! Ko je vendar svet spoznal, da je to novo bilo res višja in božanstvenejša vera, kakor stare poganske vere. Koliko vztrajne in krotke potrpežljivosti, koliko preganjanja, uničene posvetne sreče, mučeništva, kako močna večnostna misel, kako živo upanje na božje večno kraljestvo; koliko žarkega za žrtve pripravljenega poguma! In vsa ta potrpežljivost je vendar zmagala in Križani je vendar postal Zmagalec, četudi šele čez stoletja.

Kjer manjka potrpežljivosti, tam ne more rasti veliko. Tudi se ne da s silo doseči. Ne Spartakus, voditelj sužnjev v rimski državi, ampak krščanstvo je sužnje oprostilo. To pa s svojo živo mislijo o prostosti božjih otrok, s svojo idejo, da je tudi suženj živ član Kristusovega skrivnostnega telesa; seveda ne v enem dnevu, ampak tiho in z neizrekljivo potrpežljivostjo je ta misel položoma, a vztrajno razjedala verige suženjstva.

Ne velikanske vstaje v dvanajstem stoletju, ampak notranje izpremembe, ki jih je sv. Frančišek z neizmerno krotkostjo, potrpežljivostjo, celo s svojo življenjsko žrtvijo v dušah razžaril, ko je ideal bede in ljubezni do bližnjega postavil na prestol človeštva. Potem je nastalo šele ono čuvstvo človeške skupnosti, ki se je razvilo do današnje višine človekoljubja.

In današnja doba? Povsod je opaziti, da so ljudje, ki so ob koncu vojske mislili, da je razdor in razvalina vseh človeških naprav višek za bodočo srečo, že davno doigrali. Vrsta je prišla zdaj na ljudi dela: na one,

ki nosijo veliko ljubezen v sebi, veliko krotkost in trdno voljo za ustvarjajoče delo, ki ne pričakujejo sadov svojega dela zase, temveč za one čase, ko bodo njihove kosti že davno trohnele v grobu. To so nesmrtni možje! Njihova je bodočnost, oni bodo zemljo posedli!

Pozor sadjarji.

Tako slabe sadne letine kakor kaže letos, ni bilo že več let. Kako redki so kraji, kjer so obrodila jabolka! Še slabše je s hruškami. Tudi češpelj je prav malo. Podobna poročila imamo tudi iz Avstrije in Nemčije, ki sta glavni odjemalki naših zimskih jabolok. Umevno je, da bo zaradi tega na jesen živahno povpraševanje po sadju, zlasti po jabolkih in da bodo imela dobro ceno. Saj se že sedaj oglašajo prekupci po krajih, kjer je kaj sadja, ko zorijo komaj poletna jabolka. Nujno opozarjamo torej sadjarje, ki bodo imeli kaj pridelka, da se *ne prenačijo* s prodajo, zlasti pa, da ne nasedejo prekupcem, ki delajo le za svojo korist. Zelo nespametno bi bilo že sedaj sklepati kupčije za zimska jabolka, ki bodo za prodaj komaj čez dva meseca. Letos se bodo lahko in dobro prodala, toda je treba *počakati* dobe, ko se prava kupčija začne. Preden pa kdo sklene kako kupčijo, naj zanesljivo poižve, kakšno je povpraševanje po blagu in *kakšno ceno ima*. Kdor le more, naj čaka čim dlje. Letos bo s čakanjem le pridobil. To velja za vse vrste jabolok, najsi bodo namizna ali moštna.

Pa še na drug način si izkupiček za sadje lahko izdatno pomnožimo in sicer, ako bomo sadje *pravilno in skrbno spravljali*. Neodpustljiv gospodarski greh bi bil sadje tresti in tako njegovo vrednost do skrajnosti manjšati. Če kdaj, se bo skrbno in vestno spravljanje izplačalo letos, ko je sadja tako malo. Dobe se pa ljudje, ki mislijo baš nasprotno, češ, letos je malo sadja, torej bo šlo vse v denar, najsibo kakršnokoli. Torej le tresi-

mo, da bo prej dol in prej v kraju. Kakšna usodna zmota je to! Taki »preroki« ne vedo, da se za lepo odtrgan, nepokvarjen sad dobi najmanj dvakrat toliko kakor za otresen in obtočen in da se nobeno delo tako dobro ne izplača kot pazljivo spravljanje sadja. Toda v tem v prihodnjem »Gospodarju«.

Danes bi opozoril še na neko drugo okolnost glede uporabe jabolok in hrušk za sadjevec. Zadnja leta, ko je bilo mnogo sadja, in slabejše ni imelo posebne cene, so ga nekateri gospodarji predelali v sadjevec *več nego je bila potreba za dom*, ker so mislili, da bodo izdelek lahko prodali. Toda s to kupčijo pri nas menda ne bo prida, zlasti ne v prihodnje. Kako? Ali ne slišimo že par let o vinski krizi?! Dolenjci še vina ne morejo prodati, dasi je tako poceni kakor sadjevec. Letos bi bilo pa še posebno napak, jabolka obračati v jabolčnik, ker jih je tako malo in ker bodo sveže prodana neprimerno več vrgla nego predelana v jabolčnik. — Tudi slabejše sorte, ki ob dobrih letinah nimajo veljave, bodo šle letos dobro v beref. Sadjevca letos torej kolikor mogoče malo in kvečjemu za najnujnejšo domačo potrebo!

Prav tisto velja še v večji meri za predelavanje sadja v žganje. Tisto malo hrušek in češpelj bo vendar bolj pametno posušiti in obrniti za jed, nego predelavati v pijačo, ki bi je moralo biti pravzaprav še od lani dovolj.

Torej še enkrat: Sadjarji! *Ne dajte se zapeljati, da bi sadje prehitro in pod ceno prodali, ampak čakajte, da bo zrelo!* Spravite ga z drevja tako, da bo ohranilo svojo vrednost! *Ne predelavajte ga v sadjevec in žganje, ampak prodajte ga čim več!* Kar pa ostane za dom, uporabite tako, da bo res kaj zaleglo! H.

Med vsemi knjigami na svetu je hranilna knjižica največ vredna; žal, da se istih ne izposojuje v čitalnicah in javnih knjižnicah!

Borba proti snetjavosti žita.

Letos je opazati na žitu, posebno na pšenici, mnogo snetjavosti, ki bo znatno škodovala pridelku na njegovi kakovosti. Najnevarnejša je krita snet na pšenici, ki se težje opazi, pride pa do izraza pri mlačvi, ko se snetjavo zrnje razdrobi in se iz njega izsuje črn prah, trosi snetjavosti, ki tvorijo seme sneti. Tu je obrana proti tej bolezní težavna, ker ni mogoče odbrati snetjavih klasov od zdravih in torej ne preprečiti okuženje zdravega zrnja, ki nam naj služi za seme.

Zdravo zrno pšenice, pa tudi drugih žit, se okuži lahko na različne načine. Že na polju se izločijo trosi sneti na bolnih rastlinah in veter ali pa mrčes jih prenese na druge zdrave, na dobra zrna. Zadostuje en sam tros, ki je s prostim očesom komaj viden, da se naseli v brazdi pšeničnega zrna ali pa med plevami ječmena ali ovsa, in že se v bodoči žitni rastlini razvije snet. Tros ostane na zrnu, pride pri setvi v zemljo, in ko seme skali, se istočasno razvije iz njega klica, ki prodre v seme in ka-lečo rastlino in potuje po njej vedno dalje se razvijajoč v klas, kjer dobi v tvorečih se zrnih dovolj hrane za svojo rast, dozorelost in tvorbo novega semena ali trosov. Pri tem uporabi vso hrano v zrnju in namesto bele moke dobimo v njem črno snet.

Žitno zrno se okuži lahko tudi pri mlačvi, kajti nikdar ni mogoče mlatilnice tako očistiti od sneti, da ne bi v njej ostalo kaj trosov. Pri mlačvi snetjave pšenice se močno kadé in črn prah se vzdiguje vsepovsod. V takem primeru je nemogoče ohraniti žito zdravo in če vzamemo tako zrnje za seme, bomo prihodnje leto zopet želi snetjavo pšenico. Ravno tako se seme okuži tudi, če ga držimo v prostorih, kjer hranimo snetjavo zrnje. Tudi z vrečami lahko prenašamo snet in s sejalnimi stroji, če jih prej dobro ne razkužimo.

Kako se pa ubranimo pred snet-

javostjo? Mnogo je sredstev in pripomočkov proti tej žitni bolezni, še najbolj uspešno je pa ono, s katerim dobimo za setev samo popolnoma zdravo in neokuženo seme. Tako seme je na njivah, na katerih ni opaziti niti sledu o kaki snetjavosti. Torej moramo že ob času rasti določiti za pridobitev semena tiste njive, na katerih je žito popolnoma zdravo in seveda tudi najboljše. Žito teh njiv spravimo posebej, da se ne zmeša z onim snetjavih njiv in kot prvega omlatimo, dčkler je mlatilnica še popolnoma čista brez trosov sneti. S tem se bomo že v precejšnji meri obranili sneti.

Toda navadno je težko postopati tako, da ne bi prišlo s semenom v dotiko kaj trosov bodisi že na njivi, ali v mlatilnici ali pa v kašči. Zato je še najbolj zanesljivo sredstvo *razkuževanje semena pred setvijo*. Danes imamo že polno sredstev v ta namen, ki se več ali manj vsa dobra, vendar nekatera bolj učinkovita kot druga. V splošnem jih delimo v mokra in suha razkužila. Pri mladih razkužilih se v njih raztopini namaka seme in pri tem uniči trose snetjavosti. S suhimi razkužili opravimo seme ž njimi in to se raztopi šele v zemeljski vlagi, obda zrno s plastjo razkuževalne raztopine in uniči klice ali trose sneti. — Pri prosu je znano razkuževanje semena s plamenom na ta način, da se proso meče skozi plamen, katerega vročina uniči trose prosene sneti.

Med mokrimi razkužili, ki služijo za namakanje semena, je kot prva znana vroča voda, ki se pri ječmenu še danes uporablja. Toda njena toplota se mora gibati med 55—58° C. Prenizka ne učinkuje, previsoka uniči tudi klico ječmena. — Potem se je zelo razširila modra galica, ki se pri nas še dandanes precej uporablja. Na 100 litrov vode raztopimo pol kilograma modre galice in v njej namakamo pol ure seme pšenice. Nato ga razgrnemo in posušimo, da se da lažje sejati. Dandanes so pa zelo raz-

širjena umetna razkužila kakor so *uspusun*, *germizan*, *porzol*, *tilentin*, ki se dobijo deloma za uporabo v mokrem, deloma v suhem stanju. Vsak zavojček ima posebno uporabno navodilo.

Uspulum in porzol se uporabljajo mnogo v suhem stanju za *oprašanje semen*. To je posebno tam na mestu, ko treba hitro sejati in ni časa čakati, da bi se namočeno seme prej osušilo, in tam, kjer sejejo velike ploskve istega žita in prašijo lahko na polju, neposredno pred setvijo. Oprasenje se vrši na ta način, da se v vreči zmeša določena množina semen in razkuževalnega prahu, kar izvršita v kratkem dva delavca. Imamo pa za to posel tudi posebne priprave, sodčke ali pločevinaste posode. Razkuženo seme je tedaj takoj pripravljeno za setev.

Na te načine se dandanes varujejo kmetovalci v naprednejših deželah, pa tudi že v obilni meri pri nas, proti snetjavosti na pšenici in ostalem žitu. Letos je to nujno potrebno pri nas, kajti drugače bo prihodnje leto ta bolezen še hujše nastopila in nas oškodovala.

Živali in voda.

V vročih in soparnih dneh ne sanja samo človek o vodi. Živalim je celo bolj potrebna kot hrana. Saj obstoji živalsko telo več kot za polovico teže iz vode.

Kakšno nalogo ima voda.

Žival uživa večinoma suho hrano. Slina v gobcu jo razvlaži in premoči, da postane laže prežvečljiva in da jo žival tudi laže požre. Že pod vplivom slin v gobcu se izlužijo iz krme nekatere snovi, predvsem sladkor. Najbolj se pa hrana stopi v želodcu in v črevih, kjer delujejo posebni sokovi, ki so večinoma iz vode. Ko je krma v želodcu in v črevesih prebavljena, prestopijo proste redilne snovi v žile in od tod po vsem telesu, od ušes do

repa. Glavna sestavina krvi je zopet voda.

Voda odvaža iz živalskega telesa škodljive snovi skozi mokrila ali v obliki pare skozi pljuča. Voda uravnava nadalje živalsko toploto, ki se napravlja pri napornem delu ali v hudi vročini. To delo opravlja voda z izhlapevanjem.

Žeja umori žival prej kot lakota.

Že iz rečenega je razvidno, kako važna je voda za živalsko telo. Živina oboli, če nima več časa dovolj vode. Radj pomanjkanja vode se kri kmalu zgosti, telesna toplota se poveča in žival lahko pogine. Če ni v telesu dovolj vode, je prebava nepopolna. Mnogo redilnih snovi gre v blato, druge pa ne morejo v kri, ker so v pregosti raztopini. Pregosta mezga v želodcu in v črevesju izveleče vlago tudi z črevesnih tkanin, črevesa postanejo manj odporna proti boleznim, prva posledica je driska.

Žeja umori žival prej kot lakota. Posebno nevarno je pomanjkanje vode nedorastli, rastoči živini. Oboli ti že, če jo neredno napajaš.

Ni vsaka voda dobra.

Kot želi človek piti le čisto, svežo in brezbarvno vodo, tako jo ljubi tudi žival. Voda ne sme dišati po ničemer. Seveda pije žival tudi umazano vodo iz kraških mlak, a jo pije le za to, ker nima boljše. Premrzla voda je tudi živali škodljiva, ker nastane v prebavnih prevelika razlika med popito vodo in okolico. Žival se lahko prehladi in oboli. Voda je najboljša, če ima 14 do 16 stopinj toplote. Kdor napaja s premrzlo vodo, trati krmo, zakaj žival je uporabi mnogo samo za to, da pridobi zgubljeno telesno toploto.

Dobro napajalno vodo nam dajo potoki in reke. Taka voda je mehkejša kot studenčnica in trša kot deževnica ali kapnica. Studenčnica, ki ima v sebi navadno mnogo apna, je tu pa tam vendar na mestu, posebno če krmino živali s krmo iz močvirnatih

krajev, kjer je manj rudninskih snovi.

Umljivo je, da ne smemo imeti v bližini vodnjakov za napajanje gnojnikov. Gnojnica bi lahko vodo zastrupila. Voda v kraških mlakah in lužah je lahko vir bolezní, če mlak vsako leto — če le mogoče večkrat — ne očistimo vsega gníjočega rastlinstva.

Žival sama ve, koliko vode potrebuje.

Krava popije dnevno 30 do 40 litrov vode, novomolzna tudi do 60 litrov. Konj popije dnevno 20 do 30 litrov, prašič 6 do 8, ovca pa do 3 litre. Iz tega sledi, da popije prašič sorazmerno največ vode.

Količina vode pa ni vedno enaka. Zavisi od krme, pasme, poletnega časa, molznosti itd. Če dobiva žival svežo krmo, ne potrebuje toliko vode, kot če uživa suho. Debela in molzna žival porabi več vode kot stara, mršava jalovka.

Žival navadno sama ve, koliko vode potrebuje. Ni torej podobna pijancu, ki ne ve, kdaj ima dovolj vina. Zato skušajo moderne hleve tako urediti, da pije žival, kadar se ji zljubi in kolikor hoče. Če žival preveč pije, je navadno kriv človek, ker je žival dobila preveč soli ali ker je bila dolgo časa žejna, zelo izdelana in v preveliki vročini. Zelo nevarno je, če pride žival po hudi in dolgotrajni žeji k vodi ter se je preveč napije. V takih slučajih nastane skoraj redno driska.

Žival napajamo navadno dvakrat na dan (konje trikrat). Zelo važno je, da držimo kakor pri krmljenju strog red. Najboljše je napojiti žival pol ure po dokončanem krmljenju.

Denar.

g Uradni tečaji za mesec avgust. Ker je važno, da se od časa do časa objavi vrednost inozemskega denarja kakor jo določi finančni minister na podlagi notiranja našega dinarja na borzah, hočemo zopet enkrat iste predočiti. Kot podlaga služi vrednost dinarja na curiški borzi, ki je stalno na 9.125 centimov. — 1 angleški funt

274.40 Din, 1 egiptovski funt 281.50 Din, 1 turška lira 247 Din, 1 papirnata turška lira ali 100 piastrov 26.80 Din, 1 turški piaster 0.27 Din, 1 napoleon 218 Din, 1 ameriški dolar 56.40 Din, 1 kanadski dolar 56.10 Din, 1 urugvajski peson 51 Din, 1 holandski goldinar 22.70 Din, 1 argentinski peson 20.50 Din, 1 šved. krona 15.16 dinarja, 1 danska ali norveška krona 15.11 Din, 1 nemška marka 13.50 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madjarski penga 9.90 Din, 1 španska pezeta 6.55 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 belgijski belg 7.90 Din, 1 brazilijanski milreis 6.35 Din, 1 poljski zlatnik 6.35 Din, 1 italijanska lira 2.95 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.673 Din, 1 finska marka 1.42 Din, 1 grška drakma 0.73 Din, 1 bolgarski lev 0.41 Din, 1 romunski lej 0.335 Din.

g Znižanje obrestne mere pri bankah. Narodna banka je pozvala tiste banke, ki jim posoja denar, da znižajo obrestno mero za posojila. Te so ji pa odgovorile, da pri današnji obremenitvi ne morejo znižati obrestne mere. To bodo zmogle šele tedaj, če doseže Narodna banka pri finančnem ministrstvu znižanje bremen, ki jih nosijo banke. Iz tega se vidi, da bo visoka obrestna mera v vzhodnih pokrajinah naše države še trajala. V Sloveniji je to vprašanje bolj urejeno.

Cene.

g Gibanje cen v veletrgovini. Indeks cen v trgovini na debelo izkazuje prvič od leta 1928 v mesecu juliju neznamenit dvig, medtem ko je prej stalno nazadoval. Totalni indeks se je namreč povečal od 86.8 v juniju na 88.8 v juliju (povprečne cene v l. 1926 = 100), vendar pa je še vedno za 10.9 točke nižje kakor lani ob tem času. Predvsem se je povečal indeks cen rastlinskih proizvodov od 91.5 na 96.7 (v juliju preteklega leta 109.8). Indeks cen živalskih proizvodov od 93.7 na 97.7 (lani 113.3), dočim je indeks cen industrijskih izdel-

kov dalje popustil od 80.5 na 80.2 (91.8). — To prvo dviganje cen po stalnem nazadovanju ni sicer znamenje splošnega zboljšanja tržnih razmer, kajti v vseh ostalih državah cene še vedno padajo. Temu je kriva svetovna gospodarska kriza ob koncu prejšnjega leta, ki je povzročila zmanjšanje konzumne moči zlasti za sirovine in nadprodukcijo blaga. S tem nastanejo težkoče v gospodarstvu in s tem brezposelnost ter zastoj v gospodarstvu.

g Žitni trg. Radi neugodnih vesti iz Amerike, kjer vlada huda suša, so cene pšenici držijo trdno. Pridelovalci pšenice držijo letošnji pridelek nazaj, ker pričakujejo še boljših cen. Tudi na budimpeštanski borzi so pšenične cene porasle. Koruza, je zelo trdna, ker se v večini Evrope in v Ameriki pričakuje le slaba letina. Dosegla je ceno 147.50 Din za 100 kg franko nakladalna postaja v Vojvodini. Izvažajo se še precej po Donavi nizdol v pokrajine ob Sredozemskem morju. Gornjebačka pšenica 80 do 81 kg težka se plačuje po 185—187.50 Din. Oves je tudi precej trden in se plačuje po 147.50 do 152 Din. Zelo drag je pivovarniški ječmen, ki je dosegel ceno 170—175 Din, medtem ko je navadno ozimno blago po 125 do 130 Din. Moka je ostala neizpremenjena na ceni 330 Din za srednjedobro bačko znamko. V splošnem položaj na svetovnih tržiščih še ni popolnoma razčiščen, vendar prevladuje nagnjenje k trdnejšim cenam.

g Lesno tržišče. Položaj na lesnem tržišču je neizpremenjen. Splošna gospodarska kriza po vsem svetu vpliva predvsem na stavbeno delavnost v sosednjih državah in zato je kupčija mrtva. Inozemstvo kupuje le najpotrebnejše in sicer po naročilu. Vsako poranljivost v lesu izrabljajo kupci, da pritiskajo na že itak nizke cene. V zadnjem času se je pojavilo v Jugoslaviji povpraševanje po lesu za izvoz v Francijo. Naši producenti skušajo zavzeti ta trg, ki ga je dosedaj obvladala Poljska. Neprijetna postaja konkurenca Romunije, ki

je v zadnji dobi usmerila svoj izvoz v zapadne države. — Nekoliko poživljanje lesne trgovine si obetajo naši trgovci radi potresne katastrofe v Italiji. Prizadetemu prebivalstvu bo treba do jeseni pripraviti vsaj zasilne strehe namesto porušениh hiš. Za ta gradbena dela bo Italija potrebovala precejšnje količine lesa, radi česar je pričakovati, da bodo sedanje zaloge kmalu izpraznjene. Zato je upati, da bo od tamkaj kmalu večje povpraševanje po gradbenem lesu. — Izvoz drv, ki bi moral biti sedaj največji, je sicer nekoliko živahnejši, toda daleč zaostaja za lanskim. Italija računa, da bo del svoje potrebe krila v Albaniji, vendar mora večji del dobiti iz Jugoslavije.

g Vinska kupčija. Trgovina vina v Dalmaciji je slaba. Izvoz v inozemstvo je zastal. Cene so ostale enake kakor minuli mesec. Na otokih severne Dalmacije se plačuje po kakovosti od 2.50—3 Din za liter, v Šibeniku črna vina po 2.50—2.80 Din, v Štradinu črna po 2.80—3 Din in bela 3.40 do 3.50 Din. V Šibeniku in okolici je še za preko 200 vagonov neprodanega vina. — V srednji Dalmaciji je cena belim vinom 28—30, opolo in črna vina 18—25 Din za stopnjo po Maligandu. Toča je v nekaterih krajih napravila precej škode, drugod je nastopila peronospora, zato so se izgledi letošnje letine nekoliko poslabšali. — *Banaško* tržišče vina je popolnoma mrtvo, ker so inozemski kupci izostali. Vzlic temu so cene nespremenjene in se staro vino iz 1928 ponuja po 1.70—2.40 Din liter, lanski pridelek pa po 2—3 Din za liter.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Na zadnjem živinskem sejmu v Ljubljani je znašal dogon živine: 266 konj, 63 volov, 91 krav, 32 telet in 44 prašičkov za rejo. Prodanih pa je bilo 30 konj, 46 volov, 55 krav, 18 telet in 39 prašičkov. Srednje živahna je bila kupčija za govejo živino, majhen je

bil dogon prašičkov. Cene so ostale nespremenjene. Za kg žive teže so se plačevali: voli prvovrstni 10 Din, II. po 9 Din, III. po 8 Din, krave debele 5—7 Din, krave klobasarice 4 do 5 Din, teleti 14.50—15 Din. Konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti.

g Letina v dravski banovini. Po poročilu kmetijskega ministrstva se je v dravski banovini stanje kultur, predvsem okopavin in travnikov znatno izboljšalo vsled obilega dežja. Letošnji pridelek žita se pa ceni po kakovosti kakor tudi po količini slabše od lanskega. Cenitev pšenice: 600.750 meterskih stotov, ječmena 156.620 stotov, rži 341.115 stotov, ovsa 247.170 stotov, soršice 38.490 stotov. Po količini je samo rži in soršice nekoliko več kot lani. Sadna letina bo v splošnem slaba, dočim obetajo vinogradi obilen pridelek; vendar je tu v zadnji dobi nastopila precej hudo peronospora in v nekaterih krajih celo gnitje jagod. Zaradi junjske suše bo malo otave, ker se je trava do korenin posušila. Sedanje deževje pa obeta druge krme dovelj, zato se ni bati pomanjkanja klaje v bodoči zimi.

g Stanje hmeljskih nasadov. Glavno obiranje hmelja v Savinjski dolini je začelo 11. t. m. ob razmeroma ugodnih razmerah. Ker so letos potrebne razmere ugodne, se ni bati porajenja hmelja. O peronospori ni sledu, zato ni obiranje tako nujno. Kakovost se obeta izvrstna. Kupci le polagoma prihajajo iz inozemstva in kmalu začnejo prevzemati hmelj prodan v predprodaji po 10 Din kg. Te ga hmelja je prodanega okrog 2000 stotov po 100 kg, kar je znak gospodarske krize, ker kmetje rabijo denar. — V Vojvodini obeta biti hmelj po kakovosti izvrsten, toda le malo ga bo. Tamošnji hmeljarji ga cenijo komaj na 4 stote na oral. — Na Češkem je stanje hmeljskih nasadov srednje. — Na Nemškem se obeta slabša kakovost in manjši pridelek od lanskega. — Poljska pričakuje

istotako manjši pridelek. — V Alžaciji je peronospora napravila precejšnjo škodo in zato bo ne samo množina pridelka manjša ampak tudi kakovost slabša od lanske.

g Izvoz vina. V prvem polletju t. l. smo izvozili le 260 vagonov vina vzlic temu, da je vlada dovolila precej višje izvozne premije. Izvoz je znašal 260 vagonov napram 295 lanskega leta. Dokaz, da vlada vinska in gospodarska kriza tudi v drugih državah. Sedaj organizira Privilegirana izvozna družba tudi izvoz vina po posebnem odseku.

g Naš izvoz živine. Po objavljenih podatkih izvoza za junij dobimo pregled izvoza v prvem polletju t. l., ki kaže » primeri s prejšnjimi leti padajočo tendenco. Izvoz konj je nazadoval in je znašal le 16.700 glav nasproti 22.161 v prvem polletju minulega leta. Vrednost je bila 35.4 milijone Din, napram 55.8 milijona Din. — Izvoz goveje živine se je po številu glav dvignil, po vrednosti pa nazadoval. V prvem polletju smo izvozili 60.412 glav nasproti 56.649 glavam v isti dobi lanskega leta. Vrednost pa je znašala 142.6 milijona Din napram lanskim 143.3 milijona. Izvoz prašičev se je nekoliko izboljšal, toda v večji meri po številu kakor po vrednosti, vzlic temu daleč zaostaja za izvozom prejšnjih let. V prvem polletju 1927. leta smo izvozili še 179.600 prašičev za 200.9 milijonov Din, 1929. leta pa le 74.818 glav za 114 milijonov, letos pa 102.621 prašičev za 121.4 milijone Din. — Izvoz drobnice (ovce in koz) predvsem v Grčijo se je letos podvojil: lani 105.655, letos pa 191.344 glav. Vrednost 12.9, letos 28.0. — Živahen je bil izvoz perutnine in jajc. Perutnine smo letos izvozili za 43.2 milijona Din nasproti 17.9, 22.5, 14.3 in 9.4 mil. Din v prvem polletju prejšnjih 4 let. Ravno tako se je zvišal izvoz jajc od lanskih 1179 na 1963 vagonov, odnosno od 225.3 na 331.7 mil. Din. — Pomen perutninarstva za našo trgovsko bilanco nam kaže naslednji pregled:

V prvem polletju t. l. smo izvozili ko-
nje, goveda, prašiče in drobnico v
vrednosti 328 milijonov Din, perut-
nine in jaje pa za 375 mil. Din. Torej
živinska panoga, ki jo je država do
pred kratkem še popolnoma zane-
marjala, nam da pri izvozu za okro-
glo 50 milijonov Din več kakor celot-
na ostala živinoreja.

Razno.

r Napajanje krav z mrzlo vodo
ima za posledice poleg drugih bo-
lezni tudi prezgodnje oteletenje. Pa-
ziti je torej strogo na to, da se nose-
čim kravam podaja postana voda.
Kakor napajanje z mrzlo vodo, tako
je za žival tudi napajanje z nečisto,
pokvarjeno vodo zelo škodljivo.

r Slabo zobovje pri konjih. Več-
krat opazujemo pri konjih, da nepra-
vilno žro. Živali grizejo nekam leno,
težko požirajo slabo premleto hrano
ali pa jo na pol zgrizeno mečejo stran.
Neredko je vse to posledica nenor-
malnega zobovja. V podobnih slučai-
jih je treba konju zobovje točno pre-
gledati. Zgornja in spodnja vrsta
končnikov čestokrat ne pride točno
druga na drugo, tako da ena ali dru-
ga sega nekoliko naprej. Ker se v
takem slučaju ne drgne zgornji rob
ob spodnjega, ostane na zobu mala
ostrica. Ta postane sčasoma lahko
tako dolga, da se zatika v meso na-
sproti stoječe čeljusti in povzroča bo-
lečine. Nastanejo otekline in žival
kot začetkoma opisano, ne more pra-
vilno žvečiti hrane. Ako hočemo ko-
nja s tako napako zopet spraviti v
red, je treba odpiliti, oziroma odščip-
niti dotične osti, otekline se potem
običajno same zdravijo. Ta postop-
ek je seveda treba od časa do časa
po potrebi obnoviti, zakaj konjem z
naprej pomaknjeno spodnjo ali zgor-
njo čeljustjo omenjena špica zopet
zraste.

r Živni odpravimo uši, če jo pe-
remo z 2% raztopino Saneolina. Sa-
neolin proizvaja tvrdka »CHEMO-
TECHNA«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Tvrdka daje tudi natančna navodila,
kako je treba postopati. — Saneolin
uporabljamo z najboljšim uspehom
tudi za razkuževanje svinjakov v ča-
su nalezljivih bolezni kot so: svinjska
rdečica, kuga itd.

r Privilegirana agrarna banka. Po
uradnih podatkih je dala Privilegira-
na agrarna banka v Belgradu največ
posojil južnim krajem naše države,
najmanj pa Sloveniji. Mnogim posest-
nikom so posojila omogočila obdela-
vo zemlje z modernimi stroji pa tudi
dobro seme. Ta čas je povpraševanje
za krediti manjše, ker so kmetje de-
loma že prejeli denar za nekatere
pridelke.

Reševanje vinske krize v Istri.
Istrska zveza vinarskih zadrug je
otvorila vinska skladišča v Trstu,
Postojni, Št. Petru na Krasu in na
Reki. Pridobiti pa hoče tudi pred-
vojni trg istrskih vin. Zato bo še le-
tos odprla razprodajo na Dunaju in
v Prahi.

r Tudi poljedelstvu v Egiptu ne
cveto rožice. Egiptovska vlada hoče
spričo gospodarskih težav tamošnjega
kmeta zaščititi domače pridelke na
ta način, da bo zvišala carino na
uvožen sladkor in druge inozemske
kmetijske pridelke.

r Zemljo dobi tisti, ki jo sam ob-
deluje. V posameznih banovinah so
pričeli z revizijo posestnih razmer,
nastalih vsled agrarne reforme. Ste-
vilnim agrarnim interesom so po-
sestva, ki jih niso obdelovali, temveč
jih rabili samo v špekulativne name-
ne, že vzeli; samo v Donavski bano-
vini n. pr. nad 800. Nova razpoložli-
va zemlja se odda poljedelskim de-
lavcem. V Vojvodini imajo prednost
oni izseljenci iz Ogrske, ki doslej ni-
so dobili še nobene zemlje. Po na-
redbi poljedelskega ministra dobijo
denarno pomoč, poljedelsko orodje
in seme.

r Goriško sadje in zelenjad gre
večinoma v Jugoslavijo. Izredno ve-
liko množino blaga porabi Bled, ka-
mor gre iz Gorice dnevno 25 in več
kvintalov sadja in zelenjadi.